

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

04 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sâli, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017, în cauza penală în privința lui:

Revenco Ecaterina xxxx,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 28.09.2015 – 30.09.2016;

Instanța de apel: 18.10.2016 - 05.12.2017;

Instanța de recurs: 05.03.2018- 04.04.2018,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 30 septembrie 2016, Revenco Ecaterina învinuită în comiterea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(1) Cod penal, a fost achitată din motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, de către organul de urmărire penală, Revenco Ecaterina a fost învinuită că, la 28.10.2008, în circumstanțe nestabilite de către organul de urmărire penală, fiind în calitate de administrator al firmei „Vialux Market” SRL, știind cu certitudine că Erhan Andrei nu a participat la procedura de selecționare a documentelor propuse spre eliminare ca nefolositoare în întreprinderea „Vialux Market” SRL, a întocmit procesele-verbale nr. 1 și nr. 2 din 28.10.2008, cu privire la selecționarea documentelor propuse spre eliminare ca nefolositoare, unde a introdus în rubrica „membrii comisiei” pe Erhan Andrei și a semnat din numele ultimului în procesele verbale menționate în rubrica „Andrei Erhan”.

Conform raportului de expertiză nr. 1105, din 23 ianuarie 2015, semnăturile literale din numele lui Erhan Andrei plasate în rubrica „membrii comisiei” în procesele-verbale nr. 1 și nr. 2 din 28.10.2008, cu privire la selecționarea documentelor propuse spre eliminare ca nefolositoare în SRL „Vialux Market”, au fost executate nu de către Erhan Andrei, ci de către Revenco Ecaterina.

3. Nefiind de acord cu sentința instanței de fond procurorul a declarat apel solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Revenco Ecaterina să fie recunoscută

vinovată și condamnată în baza art. 361 alin.(1) Cod penal, iar în baza art.60 Cod penal să fie liberată de răspunderea penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

În apelul său partea acuzării a indicat că, toate probele prezentate de acuzare dovedesc vina inculpatei în comiterea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(1) Cod penal, iar instanța de fond a pronunțat o sentință care este contrară legii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017 a fost respins apelul declarat ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Audiind participanții la proces, Colegiul a reținut că, la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, Colegiul penal a conchis că, atât în instanța de fond cât și în cea de apel nu s-a dovedit faptul că inculpata a confecționat, deținut și folosit documente oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează obligații.

La înaintarea învinuirii, acuzatorul de stat nu a ținut cont de faptul că, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri și că toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, nefiind astfel acumulate careva probe concludente care ar demonstra faptul că Revenco Ecaterina a confecționat, deținut și folosit documente oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează obligații.

Colegiul penal a reiterat că, documente sunt actele care confirmă anumite fapte sau indică anumite drepturi sau eliberează de obligații. Oficiale sunt documentele care au o importanță juridică. Documente care acordă drepturi pot fi: pașaportul, diplome de absolvire, certificatul de căsătorie, legitimație de decorare cu ordin, certificat de naștere, certificat medical, permisul de intrare pe teritoriul întreprinderii, instituției sau organizației, permisul de conducere, legitimația de lichidator al avariei de la CAE Cernobîl, licența, patentul etc.

Documentele oficiale pot fi emise de către organele puterii de stat sau de către persoanele cu funcții de răspundere ale acestor organe, de către organele administrației publice locale, persoanele juridice, organizații cu caracter comercial sau de alt caracter. Oficiale pot fi considerate și documentele ce provin și de la persoanele private în cazurile în care statul, în conformitate cu prevederile legale, recunoaște statutul lor oficial și importanța lor juridică.

Astfel, Colegiul penal a considerat că, procesele-verbale nr. 1 și nr. 2 din 28.10.2008 nu reprezintă un document oficial fals, în sensul expus în norma art. 361 alin. (1) Cod penal.

De asemenea, Colegiul penal a menționat că, noțiunea „document oficial” se referă nu doar la „documentele eliberate de autoritățile publice”, dar și la „documentele

prezentate autorităților publice”, argument expus de către acuzatorul de stat în apelul declarat.

Este de menționat faptul că, în primul rând, documentele care emană de la particulari se consideră documente oficiale atunci când asemenea documente sunt supuse procedurii publice de autentificare a documentelor create. Tocmai această procedură conferă documentului un caracter oficial, adică un caracter de drept public. În al doilea rând, documentele care emană de la particulari se consideră documente oficiale atunci când asemenea documente sunt primite oficial de persoana juridică de drept public, după care se află la dispoziția acestei persoane în legătură cu soluționarea problemei reprezentând obiectul de referință al documentelor primite.

Astfel, Colegiul a menționat că, rechizitoriul întocmit de către acuzatorul de stat nu conține careva învinuire în partea ce ține de prezentarea acestor procese-verbale la o careva autoritate publică sau la o persoană oficială, fapt ce a făcut ca și argumentul acuzatorului de stat expus în apel și anume privind prezentarea proceselor-verbale nominalizate la o autoritate publică, ce urmează a fi încadrat în prevederile art. 361 alin.(1) Cod penal, să fie respins, or, potrivit art. 325 alin.(1) Cod de procedură penală *judicarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.*

Mai mult ca atât, Colegiul penal a menționat că, falsul proceselor-verbale nr. 1 și nr.2 din 28.10.2008, invocat de apelant constă în introducerea semnăturii literale din numele lui Erhan Andrei în rubrica „membrii comisiei” și nicidecum nu imitarea semnăturii autentice a acestuia, fapt ce a fost recunoscut în ședința de judecată atât de către martorul Buga Zinaida, cât și de către inculpată, martorul în cauză comunicând că, a fost prezentă când Revenco Ecaterina a scris familia domnului Erhan Andrei, pentru ca ulterior acesta să semneze în dreptul numelui său.

Prin urmare, procesele-verbale nr. 1 și nr. 2 din 28.10.2008 nu constituie obiectul material al infracțiunii prevăzute de art. 361 Cod penal, adică nu sunt documente oficiale și nu atentează asupra autorităților publice și a securității de stat, or, acestea au fost întocmite de către reprezentantul unei persoane private, fără a fi înregistrate de către organul sau persoana oficială.

Astfel, Colegiul penal a constatat că instanța de fond, în prezența circumstanțelor analizate mai sus, corect a concluzionat că Revenco Ecaterina trebuie să fie achitată pe art.361 alin.(1) Cod penal, din motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii de confecționare, deținere și folosire a documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează obligații.

5. Împotriva hotărârii menționate procurorul a declarat recurs ordinar, în care a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, deoarece instanța de apel nu s-a expus, nu a cercetat și nu a apreciat la justa valoare probele expuse în apelul procurorului, care dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatei.

5.1. Asupra recursului a depus referință avocatul Nani Ana în numele inculpatei, pledând întru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Astfel, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din textul recursului declarat se constată că recurentul invocă drept temei de drept art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Colegiul constată că temeiul invocat pentru declararea recursului ordinar nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurent.

Astfel, instanța de recurs reiterează că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor de amănunt, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat, de altfel, în speță. Investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, a expus situația de fapt reținută și a concluzionat corect de a menține soluția de achitare a instanței de fond.

În conformitate cu prevederile art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor cauzei penale și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

După cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul penal reține că, instanța de apel a motivat decizia în conformitate cu prevederile art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, aceasta cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului declarat de procuror, cu menținerea sentinței de achitare.

Decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legală și întemeiată.

Totodată, din materialele dosarului rezultă că instanța de apel la examinarea cauzei a ținut seama în deplină măsură de prevederile art.27, 99-101 Cod de procedură penală, cercetând sub toate aspectele probele administrate și invocate la pct.4.1 a prezentei decizii, verificându-le minuțios, iar în final le-a dat o apreciere corespunzătoare prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, care coroborate în ansamblu, confirmă nevinovăția inculpatei Revenco Ecaterina în săvârșirea infracțiunii imputate.

Pentru a constitui caz de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

În speță, verificând probatoriul administrat în cauză, prin prisma argumentelor invocate de recurent, Colegiul penal le consideră ca nefondate, în sensul că vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunii incriminate nu se dovedește prin probele acumulate și că nu a fost comisă nici o gravă eroare de fapt de către instanța de apel la judecarea cauzei, care ar duce la casarea hotărârii atacate și adoptarea unei alte soluții, or, instanța de apel după o sentință de achitare a audiat pe viu inculpata și martorii și a cercetat și verificat probatoriul administrat la caz.

Așadar, conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată detaliat și multi-aspectual în textul sentinței și deciziei, iar careva temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit, deoarece ele au fost obținute cu respectarea normelor de procedură penală.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că situația de fapt a fost just stabilită de către instanța de apel în urma analizei coroborate a întregului ansamblu probator administrat, corect instanța de apel ajungând la concluzia de a menține sentința de achitare a primei instanțe.

Instanța de apel corect a specificat că, procesele-verbale nr. 1 și nr. 2 din 28.10.2008 nu constituie obiectul material al infracțiunii prevăzute de art. 361 Cod penal, adică nu sunt documente oficiale și nu atentează contra autorităților publice și a securității de stat, or, acestea au fost întocmite de către reprezentantul unei persoane private, fără a fi înregistrate de către organul sau persoana oficială.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal reține că motivele invocate în recurs sunt neîntemeiate și constituie o interpretare subiectivă a recurentului, iar instanța de apel corect s-a expus asupra fiecărui argument din apelul declarat de procuror, motivare pe care instanța de recurs o acceptă și pentru a evita repetări inutile le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns

detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, iar solicitările recurentului nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate în cauză și prin urmare, soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul declarat este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sâli, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017, în cauza penală în privința lui Revenco Ecaterina, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 02 mai 2018.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun